

Alavuden kaupunki

**KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA TOIMINTAKAUDELLE
11.8.2010 – 4.6.2011
Alavuden kaupunki,
koululaisten iltapäivätoiminta keskustassa, Paussi ja asemalla, Poiju**

SISÄLLYS

- 1. YLEISTÄ**
- 2. TOIMINNAN TAVOITTEET JA LAAJUUS**
- 3. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET**
- 4. TOIMINNAN KOORDINOINTI**
- 5. YHTEISTYÖ ERI HALLINTOKUNTIEN KANSSA**
- 6. TOIMINNAN SUUNNITTELU JA HALLINNOINTI**
- 7. YHTEISTYÖ KOTIEN KANSSA**
- 8. YHTEISTYÖ KOULUN KANSSA**
- 9. TOIMINTAAN HAKEMINEN JA VALINTAPERUSTEET**
- 10. SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET**
- 11. TOIMINTA-AIKA**
- 12. ARVIOINTI**

1 YLEISTÄ

Alavudella iltapäivätoiminta on osa päivähoitoa ja se muodostaa jatkumon varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle perusopetuksen yleisiä kasvatustavoitteita mukaillen. Iltapäivätoiminnan yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen koululaisille koulupäivän jälkeen sekä perustan luominen hyvälle vapaa-ajanviettotavoille. Toiminnan tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon.

2 TOIMINNAN TAVOITTEET JA LAAJUUS

Koululaisten iltapäivätoiminnassa noudatetaan opetushallituksen "Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa" asetettuja tavoitteita, jotka on laadittu perusopetuslain 49 a § 3 momentin mukaisesti. Koululaisten iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohja hyvälle kasvulle.

2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea omalta osaltaan kodin ja koulun kasvatustyötä, joka edellyttää avoimuutta ja luottamuksellista vuorovaikutusta sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Päämääränä on luoda kasvuympäristö, joka edistää lapsen suotuista kehitystä.

Eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön tarkoituksena on lisätä lapsen tuntemusta ja näin ollen edesauttaa hänen tarpeidensa tunnistamista. Yhteinen päämäärä tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa. Toiminnan suunnittelu toteutetaan niin, että se muodostaisi eheän kokonaisuuden yhteistyössä kotien ja koulujen kanssa.

2.2 Tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on lapsen tunne-elämän tukeminen. Toimintaa toteutetaan siten, että jokainen toimintaan osallistuva lapsi kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu. Lasta tuetaan ja kannustetaan ilmaisemaan tunteitaan ja oppimaan niiden säätelyä.

Persoonallisuuden kasvua tukevien vapaa-ajan harrastusten avulla mahdollistetaan lapsille osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia, jotka ovat edellytyksenä terveen itsetunnon kehittymiselle.

Iltapäivätoiminta järjestetään siten, että ilmapiiri on kiireetön ja turvallinen. Tähän tavoitteeseen pääsemistä edesauttaa ihmissuhteiden pysyvyys (ohjaajat), fyysisen ympäristön viihtyisyys ja turvallisuus.

Toiminnan sisältö suunnitellaan siten, että se edistää lasten yhteistoimintaa ja sitä kautta lasten tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on

mahdollistaa lapsille erilaisten sosiaalisten vuorovaikutustaitojen oppimista (vastavuoroisuus sekä tunteiden ilmaisu ja säätely) ja ryhmässä toimimista (asenteet, säännöt).

Iltapäivätoiminnassa lasten kanssa yhteisesti sovitut säännöt ja rajat, luovat lapselle turvallisuuden ja välittämisen kokemuksen. Yhteisesti tehtyjen sopimusten avulla lapsella on mahdollisuus oppia hallitsemaan tunteitaan ja hyväksymään myös toisten oikeudet.

2.3 Eettisen kasvun tukeminen

Iltapäivätoiminnassa lapsi nähdään arvokkaana yksilönä, joka on ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti vastuullinen itsestään ja teoistaan. Lapsi tarvitsee eettisessä ajattelussaan aikuisen ohjausta, jonka tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää aikuisen antama käyttäytymisen malli, keskinäiset vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset.

Iltapäivätoiminnassa lapsen huomio kiinnitetään vastuuseen

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman käyttäytymisen aiheuttamista seurauksista ja tunteista sekä itselle että toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä sopimuksista ja annettujen ohjeiden noudattamisesta
- suhtautumisesta ympäristöön ja luontoon.

2.4 Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy

Iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille annetaan mahdollisuus osallistua itse toiminnan suunnitteluun sekä tulla kuulluksi. Lapsen osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia lisää eritoten toiminnassa luodut tilanteet. Iltapäivätoiminnalla pyritään lisäämään tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Kehityksen erot ja erilaiset tarpeet otetaan huomioon.

Iltapäivätoiminnassa pyritään havaitsemaan syrjäytymistä aiheuttavat tekijät mahdollisimman varhain ja lapsen ja perheen tuen järjestämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

3 TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Alavuden kaupungin päivähoito toteuttaa koululaisten iltapäivätoimintaa opetushallituksen antamien periaatteiden mukaisesti. Toimintaan osallistuville lapsille pyritään luomaan turvallinen ympäristö niin fyysisesti, psyykkisesti kuin sosiaalisesti. Toiminnan sisältö suunnitellaan monipuoliseksi ja siinä pyritään ottamaan huomioon jokaisen lapsen tarpeet ja toiveet.

Iltapäivätoiminta noudattelee koulun lukuvuosisuunnitelmaa siten, että iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkina koulun toimintapäivinä koulupäivän päätyttyä. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan koulun järjestämä toiminta esim. retket, tapahtumat...

Keskustassa koululaisten iltapäivätoiminta, Paussi toimii Kirkkomännikön koululla esikoulun kanssa samoissa tiloissa. Koululaisten iltapäivätoimintaan otetaan mukaan pääsääntöisesti Alavuden keskustan Kirkkomännikön ala-asteen 1-2 -luokkalaisia oppilaita sekä erityislapsia luokilta 3-9. Koululaisten iltapäiväkerhon ryhmässä voi olla tila- ja henkilöstöressit

huomioon ottaen n. 20 lasta / päivä. Kirjoilla oleva lapsimäärä voi olla suurempi, sillä osalla koululaisista on vapaapäiviä.

Asemalla koululaisten iltapäivätoiminta, Poiju toimii Alavuden aseman ala-asteen pihapiirissä olevassa vanhimmassa kiinteistössä. Iltapäivätoimintaan otetaan mukaan Alavuden aseman ala-asteen 1-2 luokan oppilaita. Aseman iltapäiväkerhossa voi olla tila- ja henkilöstöresurssit huomioon ottaen n. 15 lasta / päivä. Kirjoilla oleva lapsimäärä voi olla suurempi, sillä osalla koululaisista on vapaapäiviä.

Perhepäivähoidonohjaaja vastaa iltapäivätoiminnan hallinnollisista tehtävistä. Perhepäivähoidonohjaaja toimii myös iltapäivätoiminnan työntekijöiden esimiehenä.

Kummassakin toimipisteessä toimii vastaava iltapäivätoiminnanohjaaja, jolla on tehtävään soveltuva koulutus. Heidän työaika on 28 t / vko. Vastaavat ohjaajat huolehtivat Alavuden kaupungin iltapäivätoiminnasta tekemien linjausten mukaisesti iltapäiväkerhon toiminnan sisällön suunnittelusta ja toteutuksesta. Vastaavat ohjaajat tekevät yhteistyötä myös kotien ja koulun kanssa. Vastaavat ohjaajat ovat kaupungin vakinaisia työntekijöitä.

Keskustan iltapäivätoiminnassa, Paussissa toimii ryhmäavustajana yhdistelmätuella toimintaan soveltuva henkilö, jonka työaika 20t / vko. Aseman iltapäivätoimintaan, Poijuun palkataan ryhmäavustaja tarvittaessa. Tähän vaikuttavat hakeneiden lasten määrä ja ryhmän avun tarve. Työllistämistukihenkilön työsuhde on voimassa työllistämistukeen oikeuttavan ajan. Tämän työntekijän tehtäviin kuuluu käytännön toiminnan toteutuksessa avustaminen ja lasten ohjaaminen.

Alavuden kaupunki vastaa työntekijöiden palkoista, työnantajavelvoitteista sekä työllistämistukien hakemisesta. Alavuden koululaisten iltapäivätoimintaan määritellään yhtenäiset asiakasmaksut, jotka koskevat kaikkia toiminnan toteuttajia. Asiakasmaksuun sisältyy iltapäiväkerhon ohjattu ja valvottu toiminta materiaaleineen sekä välipala. Asiakasmaksut peritään kuukausittain läsnäololistojen perusteella perusturvalautakunnassa vahvistettujen maksuperusteiden mukaisesti. Asiakasmaksut on porrastettu päivittäisen hoitoajan ja kuukausittaisten läsnäpäivien mukaan. Taloudellisten tai lastensuojelullisten perusteiden mukaan perusturvaryhmän päivähoiton viranhaltijat voivat hakemuksesta myöntää alennusta tai vapautuksen asiakasmaksuista.

4 TOIMINNAN KOORDINOINTI

Alavuden kaupunki vastaa koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisestä alueellaan. Koululaisten iltapäivätoiminta kuuluu hallinnollisesti perusturvaryhmän alaisuuteen. Iltapäivätoimintaa koskevat toiminnalliset ja taloudelliset päälinjaukset käsittelee ja hyväksyy perusturvalautakunta. Käytännön toiminnan ohjauksesta, koordinoinnista ja valvonnasta vastaa perusturvayksikköön kuuluva päivähoitopäällikkö sekä tarvittaessa perusturvajohtaja.

5 YHTEISTYÖ ERI HALLINTOKUNTIEN KANSSA

Iltapäivätoiminnan sisältöjä suunniteltaessa pyritään edelleen ottamaan huomioon eri yhteistyötahot seurakunnan ja eri yhdistysten kanssa. Iltapäiväkerhon tiloja koskevien ja koulun toimintaan nivomisen tiimoilta tehdään tiivistä yhteistyötä myös koulutoimen kanssa.

6 TOIMINNAN SUUNNITTELU JA HALLINNOINTI

Iltapäivätoimintaa varten laaditaan toimintavuodelle toimintasuunnitelma. Toimintavuosi alkaa elokuussa koulun alettua ja päättyy keväällä koulun päättyttyä.

Talousarvio tehdään kalenterivuodeksi. Toimintakertomus laaditaan keväällä toiminnan päättyttyä. Toimintaa arvioidaan jatkuvasti keräämällä toimintaa kuvaavaa tilastotietoa mm. tyytyväisyyskyselyiden kautta.

Iltapäivätoiminnasta vastaava perhepäivähoidon ohjaaja vastaa iltapäivätoiminnan työntekijöiden palkkauksesta hyväksytyin toimintasuunnitelman asettamissa rajoissa. Perhepäivähoidon ohjaaja vastaa myös henkilöstöhallinnosta ja henkilöstön koulutuksesta sekä ohjauksesta.

Perhepäivähoidonohjaaja huolehtii iltapäivätoimintaan hakeneiden valinnasta ja siihen liittyvistä toimista ja tiedotuksesta. Vastaava iltapäivätoiminnanohjaaja hoitaa kaikki iltapäivätoiminnan käytännön toteutukseen liittyvät asiat kuten toiminnan sisällön, materiaalihankinnat, välipala järjestämisen, yhteistyön kotien, koulun ja muiden yhteistyötahojen kanssa sekä toiminnan tiedottamisesta kuukausittain kuukausikirjeellä (sis. ohjelmarungon ja välipalalistan).

Alavuden kaupungin perusturvaryhmä anoo iltapäivätoimintaan kohdennettua valtionavustusta ja perii iltapäivätoiminnan asiakasmaksut hankkeen kuukausittain toimittamien läsnäololistojen perusteella.

7 YHTEISTYÖ KOTIEN KANSSA

Toiminnan sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään ottamaan huomioon kunkin perheen toiveet ja tarpeet. Yhteistyö ja informaatio koteihin toimitetaan säännöllisesti kuukausikirjeen ja reissuvihon välityksellä. Yhteistyö pyritään saamaan molemminpuolisesti avoimeksi ja vastavuoroiseksi. Vanhemmille korostetaan, että työntekijöitä sitoo lapsen ja perheen asioiden suhteen vaitiolovelvollisuus ja esim. neuvotteluihin koulun tai muun tahon kanssa pyydetään aina vanhemmilta suostumus.

Vanhemmille lähetetään keväällä iltapäivätoiminnan suunnitelman hyväksymisen ja paikkojen vahvistamisen jälkeen kirje, jossa kerrotaan lapsen hyväksymisestä iltapäiväkerhoon ja siihen liittyvistä asioista, mm. tutustumispäivästä, koulun aloituksesta ja iltapäivätoiminnan päivärytmistä.

Tutustumispäivät järjestetään iltapäiväkerhoissa ennen koulujen alkua elokuussa. Tutustumispäivät on tarkoitettu lapsille ja vanhemmille yhteisesti. Tällöin jaetaan vanhemmille täytettäväksi kaavake, mihin kirjataan lapsen tiedot, hoitoon liittyvät asiat ja toiveet sekä keskustellaan yleisesti iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

Vanhempien kanssa pyritään keskustelemaan päivittäin heidän hakiessaan lapsia iltapäiväkerhosta.

Vanhemmille, joiden lapsi menee kotiin itse tai kuljetuksella viestitetään iltapäiväkerhon tapahtumista kuukausikirjeessä ja reissuviholla. Tarvittaessa ohjaaja ottaa vanhempiin yhteyttä ja toisaalta vanhempia rohkaistaan ottamaan yhteyttä työntekijöihin lapsen iltapäivähoitoon liittyvistä asioista. Tärkeää hoidon turvallisuuden kannalta on, että vanhemmat ilmoittavat työntekijöille lapsen hoitoon tulleista muutoksista esim. sairastuminen, vapaa päivät, muutokset haussa tai kuljetuksissa.

Syyslukukaudella järjestetään kaikille iltapäivätoiminnassa olevien lasten vanhemmille vanhempainilta tai ns. vanhempainvartteja – mahdollisesti molemmat. Vanhemmille tehdään toimintavuodessa iltapäivätoimintaa koskeva tyytyväisyyskysely, jonka tulokset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

8 YHTEISTYÖ KOULUN KANSSA

Yhteistyötä koulun kanssa pyritään tekemään säännöllisesti. Koulutoimen kanssa keskustellaan toimintalinjauksista ja -tavoista, jolloin sekä koulu että iltapäivätoiminta saa tietoja toiminnoista ja näin ollen voidaan välttää päällekkäiset toiminnot. Mahdollisuudesta käyttää koulun tiloja jatkossakin neuvotellaan koulun edustajan kanssa. Vanhempien suostumuksella voidaan neuvotella opettajan, terveydenhoitajan tai muun tahon kanssa lapsen hoitoon liittyvistä asioista.

9 TOIMINTAAN HAKEMINEN JA VALINTAPERUSTEET

Koululaisten iltapäivätoimintaan hakeminen tapahtuu keväällä päivähoiton ja esiopetuksen haun sekä kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Hausta ilmoitetaan Alavuden kaupungin perusturvaryhmän yhteisellä ilmoituksella. Hakemukset osoitetaan päivähoitotoimistoon. Keskustan iltapäivätoiminnan piiriin voidaan ottaa maksimissaan 25 lasta, asemalla maksimissaan 20 lasta. Iltapäiväkerho on suunnattu pääsääntöisesti 1-2 -luokkalaisille. Jos hakeneita on yli tämän määrän valitaan lapset toimintaan pääsääntöisesti perustellun tarpeen, lapsen iän, tarvittava hoidon määrän ja hakemusten saapumisjärjestyksen perusteella. Ryhmässä toimintakauden aikana vapautuneet paikat voidaan täyttää, jos toimintaan hakeneita on jonossa.

10 TOIMINNAN SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET

Koululaisten iltapäivätoiminnan sisältö suunnitellaan siten, että se muodostaa eheän ja monipuolisen kokonaisuuden. Toiminnan sisältöä suunniteltaessa kiinnitetään erityisesti huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan sisältö muodostuu peleistä ja leikeistä, päivittäisestä liikunnasta, ulkoilusta, askartelusta ja erilaisesta luovasta toiminnasta. Toiminnan suunnittelussa varataan aikaa myös omatoimiseen toimintaan, rentoutumiseen, lepoon ja läksyjen tekoon. Iltapäiväkerhoon osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus päivittäin ohjattuun läksyjen tekoon. Päävastuun läksyjenteosta ja opiskelusta kantavat kuitenkin vanhemmat.

Käytännön suunnitelmia:

Päivärytmi: (karkea runko jonka pohjalle jokainen päivämme rakentuu, riippuen päivän teemasta.)

Klo

12 – 13 Vapaata leikkiä / ohjattua toimintaa

13 – 13.30 Läksyt

13.30-14.15 Välipala

14.15-14.30 Iltispiiri / hiljainen hetki

14.30-15 Läksyt

15-17 Vapaata leikkiä/ohjattua toimintaa (pihalle)

Toimintaa rytmittävät ohjatut toimintahetket ja liikuntatuokiot sekä vapaan leikin osuus. Käytännön toiminnassa tehdään yhteistyötä mm. nuorisotoimen ja seurakunnan. Vierailut, tutustumiskäynnit ja retket lähiympäristöön tuovat toimintaan lukuvuoden aikana vaihtelua.

11 TOIMINTA-AIKA

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkina ala-asteen lukukausisuunnitelmassa vahvistettuina koulupäivinä. Iltapäivätoimintaa järjestetään klo 12-17.00 riippuen koulun lukujärjestyksestä. Koulun vapaapäivinä ja loma-aikoina iltapäivätoimintaa ei järjestetä. Loma-aikoina hoitopaikka järjestetään tarvittaessa päivähoidon kentältä. Vastaava ohjaaja aloittaa työt 4.8.2010 ja aika ennen koulun alkamista varataan tulevan toiminnan suunnittelulle, valmistelulle ja toimintaan tulevien lasten tutustumispäiville.

12 TOIMINNAN ARVIOINTI

Toiminnan arviointia tapahtuu kaiken aikaa. Jatkuva arviointi perustuu keskusteluihin lasten, vanhempien, koulun ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Käydyissä keskusteluissa esille tulleet asiat ja niiden vaikutus toimintaan arvioidaan ja tehdään tarvittavat tarkistukset toimintaan. Vanhemmille ja lapsille suunnattu tyytyväisyyskysely toteutetaan kerran toimintakaudessa.

Kunkin toimintavuoden lopulla arvioidaan onko toiminnalle asetetut yleiset tavoitteet saavutettu ja toiminnalle kirjatut periaatteet toteutuneet. Kaikki arviointi materiaali kerätään ja kirjataan Alavuden kaupungille vuosittain toimitettavaan toimintakertomukseen.